

til det høie Thing, idet jeg slutter med det, hvormed jeg begyndte, at, hvis vi vedtage dette Forslag, vil der blive gjort et vigtigt Skridt henimod Selveiendoms Fremme. Jeg gjør dette Skridt i den Overbeviisning at vi ikke kunne faae Andet, og jeg troer, at vi, naar vi tænke at ville gjøre et Skridt fremad paa den Bane, ikke skulle flyde dette Forslag fra os. Jeg seer heller ikke, hvorfor vi ikke skulle kunne stemme derfor, naar vi kunne stemme for Forslaget under Nr. 2, thi der er dog kun den Forskjel imellem dem, at Forslaget under Nr. 1 gaaer ud paa, at al Bortforpagningsret bortfalder, medens Forslaget under Nr. 2 gaaer ud paa, at Bortforpagningsret bortfalder for Lehn, Stamhuse og Fideicommissgodsfer. Jeg troer derfor, som det ærede Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds (Alberti) igaar sagde, at vil man gjøre dette Skridt, kan man ligesaa gjerne gjøre det heelt og ophæve Forpagningsretten i det Hele taget. Med disse Ord skal jeg tillade mig paa det Bedste at anbefale Forslaget under Nr. 1 til det høie Thing.

Bregendahl: Det ærede Medlem for Maribo Amts 3die Valgkreds (Chr. Pedersen) brugte idag nogle Ytringer mod Slutningen i sit Foredrag, som om han vilde opstille den Sætning, at de, der ikke vilde stemme for Mindretallets Forslag under Nr. 1, ikke vilde Selveiendoms Fremme. Jeg antager nu vel, at det ikke har været det ærede Medlems Mening at ville udtale en saadan Sætning; men hans Ytringer syntes mig som sagt at kunne give Anledning til at troe det, og hvis det virkelig skalde være hans Mening, saa skal jeg gjøre Indsigelse mod denne Sætnings Rigtighed; der ligger ikke Udtalelser for, der have kunnet befote til at opstille en saadan Sætning. Hvad der nærmest har foranlediget mig til at tage Ordet, er nogle af de Udtalelser, der i Mødet igaar faldt fra det ærede Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds (Alberti). Jeg er enig med det ærede Medlem i, at efter Forordningen af 15de Juni 1792 er det ikke forbudt Lehnbesiddere samt Stamhuse- og Fideicommissbesiddere at bortforpagte paa 50 Aar, og at det ikke er paa Grund af Forordning-

gens Bestemmelser, at de ikke have gjort dette tidligere. Men jeg er ikke enig med det ærede Medlem i, at der ikke skalde være Grund til nu at føre et saadant Forbud igjennem, at der ikke skalde være Grund til at indskrænke sig med Hensyn til Ophævelsen af Retten til Bortforpagtning til den Klasse af Godser. Den hele Forhandling, om man skal have Forpagningsretten i det Hele eller kun for en Deel, eller holde sig til de Indskrænkninger, som Regjeringens Lovforslag indeholder, troer jeg er bleven noget forrykket derved, at man ikke ret har gjort sig det klart, at det ikke er Spørgsmaalet om at ophæve Retten til Bortforpagtning, saaledes som denne Ret er ordnet alene efter Forordningen af 1792, eller lade denne Ret bestaae i dens fulde Udstrækning efter denne Forordning, der nu ligger for, men at det er Spørgsmaalet om at have Retten til Bortforpagtning, efterat denne Ret er bleven begrændset saaledes, som steet er ved Loven af 25de Juni dette Aar, og saaledes som den, hvis de i Regjeringens Lovforslag indeholdte Bestemmelser vedtages, vil blive yderligere begrændset, der egentlig ligger for. Men alle de væsentligste Argumenter, som jeg har hørt udtale for at følge Mindretallets Forslag om aldeles at ophæve Forpagningsretten, gaae nærmest ud fra en ubevidst Forestilling om, at det er Bortforpagningsretten med alle de Ulemper, som klæbe ved den, naar den ikke er yderligere begrændset end ved Forordningen 1792, der er Tale om, imedens det kun er Bortforpagningsretten efter Loven af 1792, saaledes som denne er begrændset ved Loven af 25de Juni dette Aar, og som den vil blive yderligere begrændset ved nærværende Lov, der nu ligger for. Jeg skal gjerne indrømme dem, der tale for en fuldstændig Ophævelse af Bortforpagningsretten, at, efterat Loven af 25de Juni dette Aar er vedtagen, og naar Regjeringens Forslag, i Særdeleshed med den Tilføining, som Udvalget har foreslaaet under Nr. 2, vedtages, saa kan der være en heel Deel, der taler for at lade Bortforpagningsretten bortfalde, fordi det da ikke er sandsynligt, at den vil blive brugt i nogen stor Udstrækning. Men hvorfor jeg ikke kan tilraade at følge Mindretallet, er, fordi jeg antager,